

Lezárult az előkészítő osztályba való beiratkozás első szakasza

Több mint 1400 gyereket íratnak be

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Május 18-án zárult az előkészítő osztályokba való beiratkozás első szakasza. Maros megyében, a tavalyhoz hasonlóan, idén is száz magyar előkészítő osztályba várják az iskolát kezdőket. Eddig 1430 kisgyereket íratnak be a szüleik.

Maros megyében száz magyar anyanyelvű előkészítő osztály szerepel a beiskolázási tervben, de hogy végül hány indul, az annak függvénye, hogy hány gyereket íratnak be szüleik a tanintézményekbe.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Állásfoglalások az iskoláért

Felelősségünk, hogy az egyházi értékek és a közösségi igények alapján mindent megtegyünk, hogy ez az iskola létezzon, működjék és folytassa tevékenységét...

2.

„Ez a díj nagyon nagy elismerés”

Ez nem anyagi jellegű díj, nem jár pénzzalattal, de nagy presztízst jelent: kilenc vagy tíz zsűritag értékelt és szavazott – a kulturális minisztérium alkalmazottai, szakemberek, projektmenedzserek –, és erről a díjról a rendezvényszervezői szakmán belül mindenki hallott, a fesztivál kimagasló értékelését jelenti.

3.

Tizenegy fehér tündérrózsa

A tanítás egyben művészet is, mellyel a mester beírja a gyermekek lelkébe azt, ami az ő szívében van. Így terjed lélektől lélekig a letörhetetlen életöröm, az életerő, amely megmaradásunk biztosítéka.

5.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezmény

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. május 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

AZ ALAPEMBER

ALUCNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

MAJUS

20., szombat

A Nap kel
5 óra 44 perckor,
lenyugszik
20 óra 55 perckor.
Az év 140. napja,
hátravan 225 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire napos

Hőmérséklet:
max. 26 °C
min. 10 °C

Isten éltesse!

Ma BERNÁT,
holnap KONSTANTIN napja.

KONSTANTIN: a latin Constantinus rövidülése, jelentése: szilárd, állhatos.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. május 19.

1 EUR	4,9783
1 USD	4,6091
100 HUF	1,3245
1 g ARANY	291,5853

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszás szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Több mint 1400 gyereket íratk be

(Folytatás az 1. oldalról)

Megyeszerte 1835 magyar anyanyelvű előkészítő osztályos korú gyerek van a nyilvántartásban – közölte lapunkkal Fejes Réka, a magyar elemi oktatásért felelős szaktanfelügyelő. Mint mondta, csütörtök délig 1430 gyereket íratk be előkészítő osztályba, vannak szülők, akik végül úgy döntenek, még egy évig az óvodában hagyják a gyermeküket, de olyanok is, akik annak ellenére, hogy az még nem töltötte be a hatodik életévét, beiratják az iskolába.

A szaktanfelügyelő szerint egyelőre úgy tűnik, mindenhol beindul a betervezett előkészítő osztály. Vannak ugyan iskolák, ahol kérdéses, hogy kijön-e a szükséges létszám, és amennyiben végül nem gyűl össze egy osztályra való gyerekek, ott összevont osztályokban tanulnak majd az apróságok. Számos vidéki iskolában zajlik összevont osztályokban az oktatás, de ez nagyon településfüggő, például Gernyeszegen, Nagyernyében, Marosszentgyörgyön ez nem jellemző, ellenben a kisebb falvakban egyre inkább. Ugyanakkor vannak egyes megoldások is, ha adott a szükséges gyermeklétszám, akkor a második, harmadik osztály külön-külön működik, az első pedig össze van vonva az előkészítővel, mivel oda kevesebben iratkoztak be. Ezeket a helyzeteket mindig a gyermeklétszám alakítja – magyarázta Fejes Réka.

Mint mondta, idén Marosvásárhelyen is eléggé kiegyensúlyozott a beiratott gyerekek száma, olyan értelemben, hogy a népszerű központi iskolákban sincsenek jóval többen, mint a lakótelepi tanintézményekben. Van eset, hogy a lakótelepi iskolába 21 gyerek van beiratva, a központi iskola előkészítő osztályába pedig 18-19. Az utóbbi évek tapasztalata az, hogy kezdenek megszűnni az óriási különbségek, hogy a központi iskolákba 30 gyereket íratk be, míg a lakótelepibe 12-13-at. Az elmúlt

években azt tapasztalták, hogy kevés az az iskola, ahol a magyar előkészítő osztályokban túljelentkezés van. Az ellenben előfordul, hogy ha több gyerek iratkozott be, mint ahány helyet betervezett az iskola, utólag kérnek még pluszban 2-3-5 helyet, és ezeket a tanfelügyelőség általában jóvá is hagyja.

Köztudott, hogy városzerte az osztályokba nemcsak a körzeti gyermekeket íratják be, hanem azokat a vidéken élőket is, akiknek a szülei, a törvény adta kiskaput kihasználva, ideiglenes lakcímmel tesznek szert, hogy gyermeküket behozhassák a városi iskolába, a törvény ugyanis nem tesz különbséget az állandó és az ideiglenes lakcím között. Sok esetben ebből adódnak a különbségek, hiszen az iskolák felmérik ugyan előzetesen, hogy a körzetükben hány előkészítő iskolás korú gyerek van, de az ideiglenes lakcímmel rendelkezők személyében megjelennek új gyerekek is.

A szaktanfelügyelő szerint az utóbbi években csökkent azon gyerekek száma, akiket vidékről, elsősorban a városközeli peremtelepülésekről hoznak be a lakótelepi iskolákba, hiszen vidéken is korszerű, jól felszerelt iskolaépületek, kiváló pedagógusok vannak.

Az előkészítő osztályba való beiratkozás első köre május 18-án zárult, ezt követően az iskolák érvelnek a körzetből érkező kérésekkel, és felmérik, hogy a második szakaszra hány helyük maradt üresen. A júniusi második fordulóban a megmaradt helyekre besorolják a beiskolázatlanul maradt gyerekeket. A szülőknek, akik más iskolába íratk be a gyerekeiket, mint ahová körzetileg tartoznak, meg kellett jelölniük a kérésben, hogy amennyiben oda nem veszik fel a gyerekeket, visszatérnek-e a körzeti tanintézménybe, ugyanis a körzeti iskolában mindenkinek helyet kell biztosítani a lakcím szerinti beiratkozáshoz.

A katolikus oktatás világnapján

Állásfoglalások az iskoláért

– **Mi mindig eljöttünk áldozócsütörtökön a misére, mert ezt a hétköznapra eső vallási ünnepet, amelyet három éve nyilvánítottak a katolikus oktatás világnapjává, együtt a templomban ünnepeljük. Itt voltunk a múlt évben is, amikor még friss volt a hír az iskola felszámolásáról, és a hogyan tovább lehetőségét fontolgattuk. Annak, hogy ma jelen vagyunk, hogy együtt vagyunk, reméljük, kellő felhívás erejű hatása lesz, bizonyítandó, hogy nem adjuk fel, mert úgy gondoljuk, hogy ennek az iskolának élnie, működni kell – nyilatkozta dr. Tamási Zsolt-József aligazgató. Ugyanakkor örömet fejezte ki, hogy állásfoglalás fog elhangzani az érsekség és a marosvásárhelyi érdekképviselet nevében is.**

Bodolai Gyöngyi

A jelenben kell megélni a valóságot

Szentbeszédében Tuzson Attila iskolalelkész Jézus Krisztus mennybemeneteléről és a tanítványokkal való találkozásáról szóló szentírasi

Fotó: Nagy Tibor

idézeteket követően hangsúlyozta, hogy nem elég fölfelé nézni, és onnan várni a támogatást. Jézus ugyanis azt üzeni tanítványainak, hogy menjenek vissza Galileába, és éljék a mindennapi életet. Az ünnep üzenete a jelenvalóság, miszerint a valóságot a jelenben tudjuk megélni, de azt is jelenti, hogy van egy kis hiány is bennünk, amit felnőtként akkor érzünk – az iskolára gondolva például –, ha nem kaptuk meg azt, amiért sokat küzdünk. Ezért tanácsolja Jézus a tanítványoknak, hogy menjenek vissza Galileába, és vegyék fel újra a harcot, a tanulást, a munkát, a lelki életet. És ne feledjék el, hogy a jelenben kell megélni a valóságot, és tenni azért, hogy jövőben legyenek igazán megélhető mindennapok.

Egyértelmű álláspont: szükség van az önálló iskolára

A következőkben Balla Árpád szászrégényi plébános, az Erdélyi Katolikus Státus alelnöke ismertette a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség ünnepi üzenetét.

2022 májusában megdőbbsenve

értesültek a Legfelsőbb Semmitő-és Ítélezőszék döntéséről, amely megsemmisítette a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum működési engedélyét. A hatályos romániai törvények értelmében az érseki hivatal kérte az iskola újralapítási folyamatának az elindítását a marosvásárhelyi önkormányzattól és a megyei tanfelügyelőségtől, amire az utóbbi választ sem adott, Maros Megye Prefektusi Intézménye pedig peres eljárást kezdeményezett az önkormányzat kedvező határozata ellen.

„Az említett kéreésünkben határozottan rámutattunk, hogy – ismerve a helyi közösség igényét és kérését – Marosvásárhelyen szükség van egy önálló jogi személyiséggel működő magyar tannyelvű római katolikus oktatási intézményre...”

Akkor is egyértelművé tettük álláspontunk: számunkra az egyetlen opció, hogy az iskola mielőbb önálló intézményként tegyen eleget annak a hivatásnak, amelynek évszázadok során eleget tettek a katolikus egyház iskolái. Felelősségünk, hogy az egyházi értékek és a közösségi igények alapján mindent megtegyünk, hogy ez az iskola létezzen, működjék és folytassa tevékenységét... Egy évvel a katolikus iskola

A marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum 2015-ös újraalakulása, majd második felszámolása után egy évvel úgy véljük, hogy egy folyamatos oda-vissza meccs zajlik. Minden általunk kezdeményezett javaslat esetében, ami az iskola helyi szinten történő újraalakítására vonatkozik, a törvényes előírások megkerülésével, azok kijátszásával, sőt egyenesen figyelmen kívül hagyásával a Maros Megyei Tanfelügyelőség és a Maros Megyei Prefektúra következetesen megakadályozza, hogy a magyar közösség, az iskola diákjai, szülei, a tanárok és a Római Katolikus Egyház által kért alkotmányos jogok érvényesülhessenek. Ezek az elutasítások, akadályozások a törvények be nem tartása mellett visszaélések iskolapéldái. Olyan hatalmi eszközök, amelyeket számon kellene kérni a visszaélések elkövetőin.”

„Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy megtorpanunk és csendben maradunk. Ők nem ismerik közösségünk összetartó erejét. Megerősítjük azt, amit eddig is mondtunk: katolikus iskola Marosvásárhelyen volt, van és lesz. Az elbátortalanító, megfélemlítő törekvések is megerősítenek abban, hogy jövőnk itthon, Erdélyben van, nekünk pedig az a dolgunk, hogy ezt valósra váltsuk. Tenni fogunk azért, hogy a jogos közösségi igénynek érvényt szerezhessünk. Mert mi a közösségért vagyunk” – hangsúlyozta a városi érdekképviselet nevében.

Tartanunk kell „az állásainkat”

Urunk mennybemenetelének ünnepén nézzünk az égre, és ahogy hallottuk, haza kell mennünk „Galileába” dolgozni, ahova, ígérete szerint, Jézus el fogja küldeni a Szentlelket. Ezért szeretem az egyháztörténelmet tanítani, mert a legjobb napi példája annak, hogyan működik a Szentlelke. Ha nem működne, és mi magunk, emberek kellene mindenféle dolgot megoldjunk, akkor nagyon sok vállalkozás megbukott volna. De az, hogy kétezer éve működik az egyház, hogy itt együtt vagyunk, és annak ellenére, hogy időnként megkérdezzük, van-e vagy nincs keresztlevélünk, mégis tudjuk, hogy hová tartozunk, hogy részei vagyunk valami többnek, valami szépnek. Ezért nem kell állást foglalnunk, ami már évek óta megtörtént, hanem tartanunk kell „az állásainkat”. Köszönjük, hogy támogatást kapunk egyházi előjáróinktól, önkormányzatunktól – mondotta Tamási Zsolt-József aligazgató.

Majd köszönetet mondott az Erdélyi Magyar Televízióknak, hogy az iskola „image” filmjét – „hol volt, hol nem volt katolikus iskola” – Borsos Tünde kolléganőjük segítségével elkészítették, és a film vetítésével ért véget az áldozócsütörtökön, a katolikus oktatás világnapján tartott szentmise. Végül zárjuk a beszámolót az igazgató által közölt hírral, miszerint a nagyobb és kisebb diákok érdeklődése a katolikus iskola iránt nem csökkent, sőt túljelentkezéssel kell számolniuk.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1586. sz., 2023. május 20.

Pilinszky János

Hétlakatú titok

*Valami titka van a holdnak,
valaki köré bűvös fátylat,
bűnös kezekkel lopva vontak,
valakit oda eltemettek,
valakit ottan rejtegetnek.*

*Átomkerülő éjszakákon,
kék szeme fénye örjít, őszít,
meredt kezünkre gyéren ráfoly,
vén poharakban bénán csúszkál,
kúszik utánunk: hívni akar tán?*

*Szörnyű rést hagy nappalainkon:
nem gyúl a vérünk nappali fényben
látva a kedvest, inkább titkon,
fénytelenebbnek véljük a testét,
– s hull a falakról, porzik a festék.*

S várjuk a holdat, lessük az estét!

(1939)

1981. május 27-én, 42 éve hunyt el a Baumgarten-, József Attila- és Kossuth-díjas szerző, a huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője.

Rippl-Rónai József: Asszonyok a parkban, 1908. 162 éve, 1861. május 23-án született Kaposváron a világhírű magyar festő- és grafikusművész (elhunyt ugyanott, 1927. november 25-én)

A Harmonia Cordis Nemzetközi Gitárfesztivál nyerte az Országos Kulturális Alap Kulturális kommunikáció és közvetítés díját

„Ez a díj nagyon nagy elismerés”

Beke István Ferenc

Fotó: Harmonia Cordis Association

Kaáli Nagy Botond

A Nemzeti Kulturális Alap Hivatalának (AFCN) Kulturális kommunikáció és -közvetítés díját nyerte el a marosvásárhelyi Harmonia Cordis Nemzetközi Gitárfesztivál – Európa legnagyobb gitárfesztiválja. Az immár szép hagyományokra visszatekintő, évről évre egyre gazdagabb kínálatú, világhírű fellépőkkel, több helyszínen megszervezett koncertekkel bővülő szemle az egyik legrangosabb hazai díjat nyerte ezúttal, amelynek átadására május 15-én este 7 órakor került sor a bukaresti I. L. Caragiale Nemzeti Színházban.

A díjjal kapcsolatosan *Beke István Ferenc* gitárművésszel, a kolozsvári Gheorghe Dima Nemzeti Zeneakadémia tanárával, három, nemzetközi rangot szerzett hazai gitárszemle – közöttük a Harmonia Cordis Nemzetközi Gitárfesztivál – főszervezőjével beszélgettünk, aki elmondta, a díj nagyon nagy elismerést jelent a szakmában. – A versenyre be kellett iratkozni, ezután minden kategóriából öt rendezvényt jelölt a díjra a zsűri, a mi kategóriánkon belül voltak bukaresti, kolozsvári rendezvények és a

mi fesztiválunk – ezek közül mi kaptuk meg a fődíjat. Nagyon nagy elismerés, mert például a zeneakadémia rendezvényei közül is jelöltek párat, de eddig azok sem vitték el ezt a díjat. Ez nem anyagi jellegű díj, nem jár pénzjutalommal, de nagy presztízst jelent: kilenc vagy tíz zsűritag értékelt és szavazott – a kulturális minisztérium alkalmazottai, szakemberek, projektmenedzserek –, és erről a díjról a rendezvény-szervezői szakmán belül mindenki hallott, a fesztivál kimagasló értékelését jelenti.

Az idei marosvásárhelyi Harmonia Cordis Nemzetközi Gitárfesztivállal kapcsolatosan Beke István Ferenc elmondta, hogy arra augusztus 8-a és 13-a között kerül sor, és a tavalyi eseménysorozathoz hasonlóan három napon keresztül a Kultúrpalotában, három napon keresztül pedig a várban szerveznek koncerteket – a palotában a klasszikus jellegű koncertekre kerül sor, a várban többek között flamenco, jazz, gipsy jazz és brazil zene várja a közönséget, hiszen idén is rengeteg, nemzetközi hírnévvel rendelkező előadó és együttes lép fel a fesztivál különböző színpadain. Az eseménysorozatra természetesen még visszatérünk, a díjhoz gratulálunk!

A Tompa Miklós Társulat júniusi műsorrendje

Közzétette 2022-2023-as, 78. évadának júniusi műsorrendjét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. A nyár első hónapjában az alábbi előadásokat láthatja a színházszerető közönség.

Június 4., vasárnap 19:30 óra. Bódi Attila: *Lázadni veletek akartam*. Kortárs dramaturgia. Rendező: Sebestyén Ábá. Kisterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra (szünet nélkül).

Június 8., csütörtök 19:00 óra. Bogdán Zsolt és a Kaláka együttes Kányádi-estje: *Vannak vidékek*. Szcenírozott zenés irodalmi est. Rendező: Kóváry Katalin. Nagyterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják, időtartama 1 óra 40 perc (egy szünettel).

Június 13., kedd 19:30 óra. Frank Wedekind: *A tavasz ébredése*. Gyermekekragédia. Rendező: Ricz Ármin. Kisterem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják, idő-

János király

tartama 1 óra 30 perc (szünet nélkül).

Június 16., péntek 19:00 óra. Friedrich Dürrenmatt: *János király*. Halálos színdarab. Rendező: Keresztes Attila. Nagyterem. Az előadást 16 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra 40 perc (egy szünettel).

Fotó: Bereczky Sándor

Június 18., vasárnap 19:30 óra. Boris Vian: *Piros fű*. Tragikomikus emléktudás. Rendező: Fehér Balázs Benő. Kisterem. Az előadást 12 éven felülieknek ajánlják, időtartama 1 óra 40 perc (egy szünettel).

Június 19., hétfő 21:00 óra, 21., szerda 21:00 óra és 27., kedd 21:00 óra. Petőfi Sándor nyomán: *Az apostol*. Sétáló színház. Rendező: Béla Marcel. Underground terem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják, időtartama 1 óra 30 perc (szünet nélkül).

Június 20., kedd 19:30 óra. Ivan Viripajev: *Részegek*. Dráma. Rendező: Radu Afrim. Kisterem. Az előadást 18 éven felülieknek ajánlják, időtartama 3 óra 15 perc (egy szünettel).

Június 28., szerda 19:30 óra és 29., csütörtök 19:30 óra. Radu Afrim: *Az ördög próbája*. Vígjáték. Rendező: Radu Afrim. Kisterem. Az előadást 14 éven felülieknek ajánlják, időtartama 2 óra 10 perc (szünet nélkül).

A társulat a hónap folyamán két kiszálláson vesz részt: június 8-án, csütörtökön a Városmajorban *A nép ellensége*, június 24-én, szombaton pedig Kisvárdán a *Részegek* című produkcióját adja elő.

Jegyek és bérletek személyesen

a **Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermi jegypénztáránál** válthatók (nyitvatartás: hétfőtől péntekig **9 és 19 óra** között, tel. 0365-806.865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint online a honlapon. (Knb.)

Lázadni veletek akartam

Fotó: Metz Balázs

A tavasz ébredése

Fotó: Bereczky Sándor

Az apostol

Fotó: Metz Balázs

Megvannak az idei jelöltek

Magyar Mozgóképek Díjak

Kihirdette a Magyar Mozgóképek Díjak idei jelöltjeit az előzsűri bizottsága. A húsz kategóriában öt-öt film és alkotó szerepel a listán; a legjobb nagyjátékfilm díjáért *Az almafa virága*, a *Blokád*, a *Hat hét*, a *Larry* és a *Magasságok és mélységek* versenyez.

Az ünnepélyes díjátadó június 10-én Veszprémben, a Nemzeti Filmintézet (NFI) és a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa (VEB2023 EKF) program által közösen rendezett Magyar Mozgóképek Fesztiválon lesz, ahol június 7-től a közönség is láthatja a jelölt filmeket – közzölték a szervezők szerdán az MTI-vel.

Idén mintegy kétszáz filmet neveztek az alkotók, játékfilmeket, tévéfilmeket, kisjátékfilmeket, animációs filmeket, egész estés dokumentumfilmeket, rövid dokumentumfilmeket és tévésorozatokot. Az előzsűriben az EKF, az NFI és a Magyar Filmakadémia szakmai delegáltjai döntöttek arról, melyik öt alkotást és alkotót jelölik a Magyar Mozgóképek Díjakra.

A legjobb nagyjátékfilm kategóriában idén *Az almafa virága*, a *Blokád*, a *Hat hét*, a *Larry* és a *Magasságok és mélységek* versenyez. A legjobb rendező díjának öt jelöltje Bernáth Szilárd (*Larry*), Csoma Sándor (*Magasságok és mélységek*), Kerékgyártó Yvonne (*Együtt kezdtük*), Szakonyi Noémi Veronika (*Hat hét*) és Tóser Ádám (*Blokád*). A legjobb első filmesnek járó díj sorsa Baranyi Benő (*Zanox-Kockázatok és mellékhatások*), Bernáth Szilárd (*Larry*), Csoma Sándor (*Magasságok és mélységek*), Szakonyi Noémi Veronika (*Hat hét*) és Tóser Ádám (*Blokád*) között dől el.

A legjobb női főszereplő kategóriában Bánovits Vivianne (*Az énekesnő*), Csonka Eszter (*Szelíd*), Pál Emőke (*Magasságok és mélységek*), Román Katalin (*Hat hét*) és Stork Natasa (*Veszélyes lehet a fagy*) került a jelöltek közé. A legjobb férfi főszereplő kategóriában Mészáros Máté (*Nyugati nyaralás*), Seress Zoltán (*Blokád*), Trill Zsolt (*Magasságok és mélységek*), ifj. Vidnyánszky Attila (*Blokád*) és Vilmányi Benett (*Larry*) közül kerül ki a győztes. Az operatőrök között Nagy András (*Blokád*), Tóth Levente (*Magasságok és mélységek*), Győri Márk (*Hétköznapi kudarcok*), Fecske Flóra és Vecsernyés János (*Béke – A nemzetek felett*), valamint Dévényi Zoltán (*Hat hét*) versenyez.

A legjobb tévéfilmnek járó díj jelöltje Dombrovsky Linda *A helység kalapácsa*; Vitézy László *Az énekesnő*; Szűcs Gábor *Kék, kék, kék*; Iványi Marcell *Örök hűség* és Paczolay Béla *Pacsirta* című alkotása. A legjobb egész estés dokumentumfilm kategóriában A döntés (*Vízkeleti Márton – Ugrin Julianna*), az Aki legyőzte az időt – Keleti Ágnes (*Oláh Kata*), A kinematográfus (*Medvigy Gábor – Bollók Csaba*), a Béke – A nemzetek felett (*Tóser Ádám*) és a Szabadító (*Hajnal Gergely*) lett jelölt. A legjobb rövid dokumentumfilmek közül *Az Aranyvonat legendája* (*Szász Attila*), A maga természete szerint (*Ugron Zsolna, Szebeni Zsuzsanna, Bertha Livia*), A moszkvai fogoly (*Pajer Róbert*), az Olimpiai álmok Erdélyben (*Szarka Nóra*) és az Örökös a nemzet (*Novák Emil*) lesz versenyben.

A legjobb kisjátékfilm öt jelöltje az Aff-

rikáta (*Gyimesi Anna*), a Café Marilyn (*Reszeli Soós András*), a Pragma (*Szelestey Bionka*), a Sose lesz vége (*Somossy Barbara*) és a Vigyél el (*Oláh Kata*). A legjobb animációs film kategóriában a Cigányesék – Valaha madarak voltunk (*Horváth Mária*), az Intermission (*Bucsi Réka*), a Műanyag égbolt (*Bánóczky Tibor – Szabó Sarolta*), a Toldi (*Jankovics Marcell – Csákovics Lajos*) és a Városi legendák (*Glaser Kati*) szerepel az ötös listán.

A legjobb tévésorozat kategóriában A besúgó (*Szentgyörgyi Bálint – Mátyássy Áron – Miklauzic Bence*), A Király (*Zomborác Virág – Kovács István – Kovács Dániel Richárd*), az Aranybulla (*Kriskó László*), az Elveszett idők (*Nagy István*) és a Hazatalálsz

(*Mátyássy Áron, Hajmási Péter, Bánovits Ottó, Kubinszky Péter, Buday Balázs*) közül kerül ki a győztes.

Idén ötfős szakmai zsűri díjazza a versenyben lévő filmeket és alkotókat a Magyar Mozgóképek Díjakkal. A zsűri elnöke Koltai Lajos operatőr, rendező, tagja Bakos Katalin szerkesztő-rendező, televíziós szakember, Dobó Kata színész-rendező, Pesti Ákos filmproducer, filmgyártási szakember és Vecsernyés János rendező-operatőr.

A Magyar Mozgóképek Díj (2014-2020 között Magyar Filmdíj) Magyarország 2014-ben alapított legrangosabb, évente odaítélt filmművészeti díja, amelyet műfaji és alkotói kategóriákban a megelőző év legjobbnak tartott filmjeinek és készítőinek ítélnek oda.

Az almafa virága

Fotó: Song Ha Film Kft.

Tizenegy fehér tündérrózsa *Beszélgetés Csősz Irma nemzetes asszonnyal*

Székely Ferenc

– *Kezdjük a beszélgetést azzal, hogy 2019-ben nemzetes asszonnyal avatták. Mikor és hol volt az avató-ünnepség?*

– 2019. április 27-én, Kézdivásárhelyen, amikor 30 új taggal bővítették soraikat az erdélyi vitézek.

– *Mit kell tudnunk a vitézi rendről?*

– A rend létrehozásának gondolata az ezeréves történelmi múlt alapján épült, gyökereit visszanyúlva nemzeti fejlődésünk legrégebbi korszakaiba. A vitézi tetteket Magyarország királyai Szent István óta nemességgel és földbirtokkal jutalmazták. II. Endre megkezdte a kisbirtokos vitézi osztály kialakítását, II. Béla tovább erősítette a rendet, vitézi rangra emelve a jó hazafiakat. Az 1920-ban létrehozott vitézi rendet a II. világháború utáni kommunista rendszerben betiltották. 1962-ben alakult újra, amikor felvették a nemzetközi lovagrendek sorába. A rend vezetője a főkapitány. Olyan személyeket vesznek fel soraikba, akik példaképek a nemzet életében, a hagyományok éltetésében.

– *Meséljen a gyermekeivéről!*

– 1936. január 2-án születtem Marosjárában, a szülők beleegyezése nélkül írták be az Irina nevet az anyakönyvbe. Négyéves voltam, amikor bejött a magyar hadsereg, és nyolcéves, amikor jöttek az oroszok. Öten voltunk testvérek: Béla, Lajos, Domokos, Géza és én. Az otthon kijárt négy osztály után beíratk a marosvásárhelyi református leánygimnáziumba, ahol latint és franciát tanultam, zeneórán pedig megtanultuk az összes zsoltárt. Híres református leányinternátusban laktam, a Bethlen Katában, ahol jobban vigyáztak ránk, mint otthon. És ekkor jött a tanügyi reform (1948 – szerk. megj.), amely betiltott minden egyházi képzést. Államosították az iskolákat. Haza kellett mennem az akkor beindult I-VII. osztályos falusi iskolába. A hatodikat a körtefői iskolában kezdtem, mert Járában nem volt felső tagozat. Az első évharmad végén megszűnt a felső tagozat. Így maradtam a 6. osztály befejezése nélkül, 1949 őszén mégis felvettek a 7. osztályba Sáromberkén, ahol a volt Teleki-kastélyban beindult az V-VII. osztály. A kastély alagsorában internátust nyitottak, s a kertbe, az évszázados tölgyek alá jártunk ki mosakodni; szalmazsákot vitünk, azon aludtunk. Bár a fűtést nem oldották meg, átvészeltük a telet, befejeztem a 7. osztályt, és ezzel lezárult a gyermekkorom...

– *Hová felvételizelt?*

– 1950-ben felvételiztem a szászrégeni Magyar Pedagógiai Iskolába, amelyet 1948-ban Marosvásárhelyről odaköltöztettek. Városról csak munkásszülők gyerekei, faluról pedig a kollektivisták gyermekei jelentkezhettek. Jó eredménnyel jutottam be, és édesapám is épp akkor írta alá a belépési nyilatkozatot a kollektívbe. Régenben a bíróság épületében működött a tanítóképző, nem volt bentlakás; én a kultúrház karzatára költöztem a szalmazsákkal, sok falusi lánynyal egyetemben. A hatalom nem is akarta, hogy hosszú távra berendezkedjünk, mert nem volt szükség magyar tanítókra. 1953-ban, amikor negyedéves voltam, szólott az igazgató, hogy tovább már nem ta-

Fotó: Nagy Tibor

nulhatok a képzőben, mert „osztályidegen” vagyok, de ha kihúzzák a szüleimet a kuláklisról, visszamehetek. Akkor vették el a házunkat is: orvosi lakás és orvosi rendelő lett. Nekünk maradt a nyári konyha és a téli konyha, de az orvosné is ott főzött. Annyit mondhatok, hogy békességben „megfértek” a fazakak egymás mellett. Három év múlva, 1956 őszén, amikor megszabadultunk a „kulákságtól”, vissza akartam menni a képzőbe, de már nem volt hova, mert közben megszűnt. A negyedévet végül Székelyudvarhelyen végeztem el 1957-ben, ott szereztem tanítói oklevelet. Kemény munka volt, sokat kellett bepótolni.

– *Hova kapta a kinevezést?*

– Mezőfelébe, az I-VII. osztályos általános iskolába, ahol kevés gyerek volt. A felső tagozaton tanítottam magyar nyelvet és zenét. Fiatal kollégám, a 18 éves Csősz Ferenc testnevelést és oroszot.

– *Milyen emlékei vannak Mezőfeléről?*

– Mezőfele a Mezőség kapuja. Feltúrva az utcák, akkor vezették a gázt. A tanárok feladata volt foglalkozni az analfabétákkal, szervezni a kollektív gazdaságot, kultúrtevékenységet kellett kifejteni. Egy szegény családnál laktam, ahol fizettem a házbért és a kosztot. Ugyanúgy a kollégám is, aki mindig éhes volt. Én tudtam főzni, s azt beszéltem, hogy mi lenne, ha összeházasodnánk? De nem lehetett, mert Csősz Ferenc csak 18 éves volt. Végül 1958. augusztus 23-án esküdünk. A férjem rétyi volt, igazi székely. Menyasszonyi csokornak a rétyiek 11 darab tündérrózsát hoztak a Rétyi Nyíróból. Az '58-'59-es tanévet házasokként kezdtük. A mezőfelei parókia szomszédságában laktunk, ahová gyakran mentünk be esténként a hátsó kiskapun – biza nem nézték jó szemmel a vezetők, ha valaki

pappal barátkozik! –, hogy megtanuljunk az írásos varrását Nagy Ödön tiszteletétől. Akkor ismerkedtem meg a lelkész testvérével, Nagy Olga írónővel, meseesztétával, aki gyakran jött le Kolozsvárról, és több időt töltött a faluban.

– *Meddig voltak Mezőfelében?*

– 1964-ig, amikor a Maros mente és a Nyárad mente közé szorult kicsi katolikus-unitárius faluba, Iszlóba kaptunk kinevezést. Ekkor szűnt meg a felső tagozat Mezőfelében. Iszlóban a férjem volt az igazgató, és én továbbra is magyart és zenét tanítottam. Villany, telefon nem volt, a főút feldúlva, aszfaltoztak. Kevés gyermek volt, pedig ide jártak az ehediek is. Ápoltuk a falu régi hagyományait, pl. az öregek táncát. Minden őszi szüreti bált szerveztünk, dalsoportunk volt, betanítottuk *A néma leventét*. Ősszel, mezőgazdasági gyakorlaton a nagyernyei kollektív gazdaságban szedtük a kukoricát. Annyi pénzt összegyűjtöttünk, hogy minden évben országos kirándulást szerveztünk, egy 50 férőhelyes busszal bejártuk az egész Székelyföldet, a csángó vidéket, eljutottunk a Fekete-tengerig is. 1967-ben kidölt az iskola egyik fala. Nem volt több nyári kirándulás. Egy nyáron át kalákában bontottuk a régi iskolát, három évig építettük – szintén kalákában – az új iskolát. Harmonikát vettünk, hogy Csősz igazgató bácsi minden szombaton este muzsikáljon kalákatáncot. A lejtős udvarból földgyalival és kalákásokkal sportpályát építettünk. Körbeültettük hársfákkal.

1970-ben autót vettünk. Ahány-szor mentünk haza Rétyre, mindig megálltunk Farkaslakán. Egyik nyáron a két Szervátiusz épp faragta a Tamási-émlékművet. Iszlói szilvapálinkával, kaláccsal kínáltuk meg őket. Bementünk Tamási Gáspár bácsihoz, akinek épp akkor jelent meg a *Vadon nőtt gyöngyvi-*

rág című könyve. Meghívtuk Iszlóba egy író-olvasó találkozóra. Az iskolában a megengedett köszöneti mód az Előre a szocialista faluért! volt. Igazi ünnep volt, mikor megérkezett hozzánk a kedves, kicsi öreg. Belépett a zsúfolásig telt terembe, és így köszönt: Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus!

– *Hogy kerültek Disznajóra?*

– 1975-ben, amikor Iszlóban is megszűnt a felső tagozat, tovább kellett állnunk. Így kaptuk meg a disznajói tanítói katedrát, én az óvodához kerültem. Már az elején észrevettem, hogy a falu különösen sok régi dallamot megőrzött. Csozátkoztam, hogy itt mindenki énekel, és főleg olyan dalokat, amelyeket addig nem hallottam. Azt is elárulták, hogy létezik a falu nótája, amely – ezt már a zenetudósok mondták – azonos egy csuvas dallammal. Úgy látszik, hogy ezt keletről hozták magukkal őseink. Sehol máshol nem ismerik, csak itt: Magyarán és Holtmaroson. 700 dalt írtam össze, amiből később 100 megjelent a *Megáradt a Maros* című disznajói daloskönyvben.

– *Honnan a zene iránti vonzalom?*

– Az ének, a zene egész életemben fontos volt. Édesapám kántor volt, de otthon is gyakran odaült a harmoniumhoz; mi körbeálltuk és énekeltünk. Munkánkban is mindig az ének, a zene volt az első helyen: öregek tánca, dalsoport, fonójeleket, sorozás, a halálra táncoltatott lány, Hány János – minden műsorunk csupa zene volt.

– *Mikor kezdték el a gyerekek zenei oktatását?*

– Már az óvodában. Megismerttem velük a magyar gyermekdal-kincs nagy részét, mellette sok népdalt tanítottam. A tanítás egyben művészet is, mellyel a mester beírja a gyerekek lelkébe azt, ami az ő szívében van. Így terjed lélektől lélekig a letörhetetlen életöröm, az életerő, amely megmaradásunk biztosítéka. Most is ez kell továbbmozdítsa az apadó közösségek összetartását, hogy megmaradjanak. Erdélyi sorsunkat mi magunk kell egyengessük.

– *Hogy kerültek külföldre 1989 után?*

– Nagyon szeretek festeni. A konyhám falát a figurás rongyszőnyegek mellett saját szövezkemen szövek) saját festményeim díszítik. Az óvodáimmal is megszerettettem a festést, 1979–1989 között közel fél száz óvodásom rajza jelent meg a gyermeklapokban. Az óvodában állandó rajzkiállításunk volt. Fodor Sándor író, a Napsugár szerkesztője biztatására tovább is együtt festettünk 18-20 fiatallal. Egyik kiállításunkat meglátta Bandi Dezső, és meghívott minket a szovátai festőtáborba. 1993-ban Makkai Lilla kisoroszi református lelkész, Makkai Sándor egykori erdélyi református püspökünk unokája tehetséges fiatalokat toborzott az általa létrehozott Protestáns Ifjúsági Művészeti Misszióba. Minket is felfedezett, s így 1993 nyarán két hetet töltöttünk a Szentendrei-szigeten, ahol nemcsak festettünk,

hanem végig énekeltünk. Betanultuk Tolcsyvá Béla *Napfény fia* című zenés darabját, melyet 18 disznajói fiatal adott elő többször, s a magyar tévé is bemutatta. A következő nyáron házigazdánk, Illés Lajos *Cantus Hungaricus* című zeneművét tanultuk be, mellyel 1995–1996-ban végigszerepeltük a Felvidéket, majd itthon szilágysági körúton és nagyobb erdélyi településeken adtuk elő. A legbüszkébb a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban tartott előadásunkra vagyok, ahol Fodor Imre polgármestertől virágkosarat kaptam.

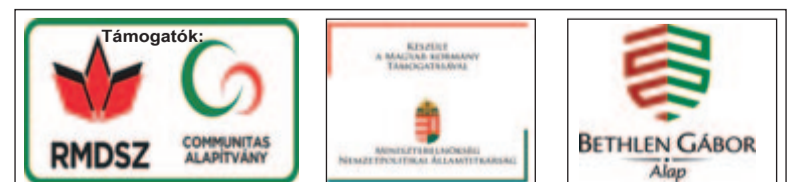
– *Kik segítettek a magyar kultúra ápolásában és továbbadásában?*

– Leghűségesebb társam, akivel 32 évet dolgoztam, Csősz Ferenc volt. Úgy éreztük, hogy együtt hegyeket tudunk elmozdítani. Az ő munkássága a magyar forradalomtól (1956) a román forradalomig (1989) tartott. Korán mellém szegődött; olyan belső tűz hajította, hogy két életre is elég lett volna az a munka, alkotás, megvalósítás, amit összehozott. Ötvenévesen, ereje teljében távozott 1990. március 5-én. Búcsúszöveget Fodor Sándor írt, aki a Keresztyén Szóban *Csősz Ferenc tanító úr fejfájára* címmel egy megható, szívvel jövő nekrológot hagyott az utókornak. Magyarországi orvosa, aki megoperálta, a következő szöveget írta egy emléklapra: „Aki téged mindenestől teremtett, mindenestől viszsza követel magának”. A sírnál K. Kiss Ferenc, a Mezőség apostola mondott búcsúbeszédet. Társam halála után a felnövő tanítványaink immár kollégákként álltak mellém: Nagy Enikő tanárnő, Vita Pirocska tanítónő, Vita Melinda óvónő és még számos tehetséges fiatal, akik tevékenyek, megbecsülést és hűséget kapok tőlük. Minden évben megszervezik a betlehemes játékot és húsvétkor tojásfát állítanak a falu központjában. Az asszonyok nőszervezetbe tömörültek, ők rendezték be a falumúzeumot meg a Csősz Ferenc-emlékszobát, szervezik az ünnepélyeket, évfordulókat. A múlt feltárásában nagy segítségemre volt Zsigmond Janika Jánosné, aki segített az óvodatörténet elkészítésében, a régi dalok felkutatásában, a hiteles faluképi megalakításában. Itt született 1935-ben, az '50-es években itt volt óvónő, 2023-ban hunyt el.

– *Az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyban az angol királyi ág erdélyi gyökereiről tartott előadást. Meglepett, hogy Károly király legrégebbi ősei anyai ágon nem Erdős-szentgyörgyről, hanem Disznajóról származnak.*

– A disznajói Bornemissza Judit az ősanynjuk az erdélyi Rhédeyeknek, Erdős-szentgyörgyre ment férjhez Kornis Ferenchez. Lányuk, Kornis Margit 1627-ben Rhédey János felesége lett. A Kornis-kúriát 1628-ban Bethlen Gábor fejedelem nekik ajándékozta a többi Kornis-birtokkal együtt. Rhédey János és Kornis Margit az őse az összes erdélyi Rhédeyeknek. Rhédey László és

(Folytatás a 6. oldalon)

Az Ígéret földje

Sebestyén Mihály

Nagyapámat Uhrmacher Ábrahámnak hívták. Ha érdekel valakit. De csak Kuti bácsinak szólították a környékbeliek – legalább hét falu és a kilenc viskóbeli. Hogy miként alakulhatott ki ez a fajta megszólítás, köszöntésforma, arról soha nem mesélt nagyapám, akit egyébként sem volt szerencsém ismerni. Különféle történelmi kényszeregyezségek folytán. Mindenképpen valószínűsíthetjük az idővel felhalmozott tapasztalatok birtokában, hogy az Uhrmacher név kimondása komoly nehézségeket okozott az ősből idők óta megtelepedett lakosság nyelvzokásaiban. Sőt nagyapám halála után is még a hét falu és kilenc viskó világában nyelvtörő versenyeken – melyeket a tantestület tagjai előszeretettel rendeztek a bennszülöttek számára, ezzel is igyekeztek őket az európai liberalizmus színvonalához felemelni, akkoriban ugyanis a liberalizmus nem szitokszó volt, hanem a haladás hatványra emelt négyzetgyöke – az lett a győztes, aki úgy tudta kiejteni az Uhrmacher nevet, hogy abban a ch csak meleg lehetett volt. Nem is szólva a rejtett h-ról az Uhr-ban.

Egyszer egy fénylő május délelőttön, amikor éppen nem hullott a lakosság nyakába az aranyat érő csapadék, kísértelt a Szittyó-patak partjára, és a szépség és dúsan sarjadó, már derékig érő buja fű és fűzfák látványától dalra fakadt. Nem afféle Uhrmacheri dal volt az, hanem olyan, ami azonnal felkeltette a közelben hasaló csendőr figyelmét. A csendőr rendszerint akkor jelent meg a tartósan helyben tartózkodó népesség körében, amikor falugyűlést tartottak vagy a pap a méh- és energiafűz-tenyésztés előnyeit ecsetelte a szittyómentieknek, és a gyülekezetet haladéktalanul feloszlatta, irredentának, nemzetgyalázónak tartotta a méhekről szólván. Tudja ő, hogy a méhek csak metafora (ugyanis nagyon művelt volt, annak ellenére, hogy csak törte a szittyómentiek nyelvét, de ő képviselte a megingathatatlan államhatalmat), és szavára a népek sietve hagyták el Áldott Mihály bá csúrnját, ahol rendszerint bálozni szoktak. Kultúrotthon, művelődési ingatlan nem állott a hét falu és a kilenc viskó lakóinak kénye-kedvére, művelődési vágyainak kielégítésére. Az energiafűz pedig ott szunnyadt a jövő méhében, ugyanis idő előtti volt említése, anakronisztikus báját csak akkor vesztette el, amikor az emberiség már komoly szénhidrátgondokkal küzdött.

Nagyapám pedig a székely himnusszal kö-

szöntötte a májust – nem volt tisztában vele, ha alkalomhoz illő, avagy teljesen eltévedt a harmónia mezején –, a csendőr azonban abszolút hallással rendelkezett, ráadásul pontosan érzékelte, mennyire káros a természet ilyen madárdalos csöndjét, serkentő atmoszféráját megzavarni mindenféle tiltott nótákkal, ezért azonnal letartóztatta. Tehette, hiszen erre adott felhatalmazást esküje, egyenruhája, esztétikai előnevelése a csendőrképző főiskolán. Bekísérte az őrsre, ahol röviden mocskos zsidónak, nyavalyás trógernek, lázító főregnek nevezte. Ha nem is ebben a sorrendben, de az a lényegen – ennyi év távlatából – már jöttányit sem változtat. A végén jegyzőkönyvet vett fel, amit továbbított feletteseinek, és egy jól irányzott rúgással kibuktatta a tornácról. A hátra vágás a csendőri etika szerint ugyanis a barátság jele lett volna, még akkor is, ha puskatussal történik.

Uhrmacher Ábrahám zis si Kuti bácsi ezek után, kétheti gondolkodási időt engedve magának, ennyi ugyanis dukál az életét gyökeresen felforgató elhatározás tettekre váltását megelőzően, levelet írt a nagyságos belügyminiszter úrnak, Inculetznek, amelyben kérte, hogy a felvett látélet birtokában engedélyezze a nagyérdemű miniszter úr a kívándorlását Palesztinába, ahol bizonyára senki sem fogja megpofozni, avagy puskatussal el-tussolni, ha rázendít a székely himnusra. Ott ugyanis teljes dalszabadság van, de az is előfordulhat, nézze el neki a miniszter úr, ha nem képes teljesen hitelt érdemlően bizonyítani, hogy senki nem ismeri, és fel sem tűnik majd az angol rendfenntartóknak, az arab és beduini tevehajcsároknak és az átrétegződött halucokoknak. Vegye tekintetbe a minisztérium, mikor döntését meghozza személyével kapcsolatban, hogy eddig semmilyen komolyabb kihágást nem követett el hosszabb-rövidebb élete folyamán, nincsenek adósságai és adóssai, gyermektelen és egy házasság boldog tulajdonosa csupán, boltját, a szatócot csak bérlő Ilarie Şogun nyugalmazott jegyzőtől stb.

A levelet még aznap postára tette Kocsis Pistával, piacoló (és piatoló – tehát bornemissza) szomszédjával, és várta a választ. Nem táplált hiú reményeket, tisztában volt vele, hogy a hivatal lassan emészti meg az ő kérését. Nem félt attól, ami reá várt, hiszen ismerte a földmunka minden csinját-bínját, tudott írni és olvasni, még a dédapjától örökölt vastag imakönyvet is el tudta olvasni, ámbátor nem mindig értette, mit is írtak ottan az ősei, akik valószínűleg nem gondoltak Uhrmacher Ábrahámról, de az egész emberi-

Rippl-Rónai József: Kertben, 1909

ség jövője lebegett a szemük előtt, akikért a Úr előtt felelősséget vállaltak. Mint utóbb kiderült – teljesen fölöslegesen. Az emberiség ment a maga feje után bele a teljes fejtelenségbe. Talán így volt megírva.

Mindenesetre a falu – hét darab plusz kilenc viskó, mondhatni cigányputrik – teljes lakossága tudta, hogy Kuti bácsi rövidesen itthagya a Szittyó partját, hogy a sivatagban építse újjá a szentföldet, ami egyfajta próbatétel lesz, ezért a falvakat és a viskókat a búcsúzás mámorea töltötte be, rendre felkeresték Kuti bácsit, hoztak neki valami csekélységet, amit magával vihet majd a hajóra, hiszen nem sűly az. Annyi döblece és máléliszitje, szűzdohánya, patkója, ostornyele és sombefőtje gyűlt össze, nem is szólva a pálinkáról, hogy abból boltot nyithatott volna, de tudta, ezt nem teheti, nem volna szép azokkal az emberekkel szemben, akiknek megígérte, hogy ha arra járnának, a sivatagban épített faluját is útba ejtenék, szívesen látja őket egy korsó narancslére. Vagy valami keleti finomságra. Mert tudjátok, feleim, szólt egyre profétikusabban, készülvén a nagy útra, az volt valamikor a tejjel-mézzel folyó Kánaán, és azzá fogjuk tenni nemsokára újfent. Odavolt érte az öreg.

Évekig egyik szemé sírt, a másik meg nevetett, ha arra gondolt, mit hagy maga mögött, mi is vár rá. Közben Inculetz belügyminisztert menesztették vagy lemondott, ami az öreg szempontjából nem volt tel-

jesen közömbös, ugyanis nagyon reménykedett abban, hogy a liberális miniszter szó nélkül aláírja a kérvényét, útlevelet kap, beutazóvízumot szerez, és hajóra ülhet Konsztancán. Hallott arról, hogy voltak hajók, amiket az angolok visszatérítettek, nem egy el is süllyedt sok száz utassal a fedélzetén, meggyászolta őket csöndesen éjjelente, de reménykedett, hogy vele az Úr, kinek áldott nevét soha nem ejtjük ki, kegyes lesz és elnéző, már csak korára való tekintettel is. Nem akar ő kiválasztott lenni, dehogyis akar, de ennyi kivételt tehet vele Ő vagy a miniszter.

Egy napon jött a csendőr, ez már kakastollas volt, határozottan elegánsabb, mint az a másik, aki a Szittyó partján éneklésen kapta. Valószínűleg a hangja nem tetszett, igaz, nem is volt ő valami nagy énekes. Szentgyörgyön is, ha néhanapján eljutott a legközelebbi zsidó templomba, inkább csak magában mormolta az imát, soha nem hívták fel az emelvényre, nem törekedett, nem könyökölt, szinte láthatatlan maradt. Nos, azért a csendőr megtalálta, és illedelmesen bekopogtatott, szólt, Kuti bá, szedje össze a holmiját, 10 kilót, de szaporán, mert tíz perce van. Mit szedjek, édes fiam, minden elő van készítve már évek óta. És felült a szekérre, amely nem kelet, hanem nyugat felé poroszkált el.

Mondják, nagyapám soha nem érkezett meg az Ígéret földjére. Pedig meg volt neki ígérvé már vagy ötezer éve.

Tizenegy fehér tündérrózsa

(Folytatás az 5. oldalról)

Thoroczkai Mária Disznajón éltek, a templom alatti kriptába temetkeztek. Ők voltak Rhédey Claudia dédszülei. Rhédey Claudia unokája pedig V. György angol király felesége lett, Erzsébet királynő nagyanyja. Claudia első unokatestvér volt a mi Lajos grófunkkal, a Fráter testvérek nagyapjával és az összes disznajói Rhédey őseivel. Így a Buckingham-palotából Disznajóra is nyúlik egy gyöngye aranyzál...

– Ön kire büszke, akivel találkozott élete folyamán?

– Fodor Sándorra, akinek biztatására több gyermekrajzot és festményt küldtem be a Napsugárnak. 1981. március 16-án ellátogatott hozzánk is; szép műsorral köszöntöttük, bemutattuk a Csipike egy részletét. Az óvoda falát nagy méretű Csipike- és Típetupa-képekkel díszítettem ki. Már közel volt a névnapja, s egy írásos kézimunkát ajándékoztam neki. A falvédőre ezt hímeztem: Süss ránk fényesen szép NAPSUGÁR. Ahányszor vetítik a tévében a Haza a magasban műsorban a

Fodor Sándorról készült filmet, mindig ott látom a falon a disznajói feliratos falvédőt. Másik híres személy Tolcsy Béla, aki végig velünk volt a kis-oroszi táborban, énekel, gitározott, megtanította testvére, Tolcsy László Talpra magyar című alkotását, Petőfi megzenésített versét. Mi is megtanítottuk Tolcsyvet a disznajói Nagy énekre. Utolsó este mind a 100 sorát elénekel-tük. Egy másik nagy tehetség Illés Lajos volt, akivel együtt énekel-tünk a templomban, mert ő volt a kántor, Makkai Lilla férje. Ismertem még Bandi Dezsőt, aki gyakran járt hozzánk, Bartis Ferencet, Székely Jánost, Király Lászlót, Tolvaly Ferencet. Mindannyiukhoz köt valamilyen emlék...

– Kérem, sorolja fel könyvei címét és megjelenésük évét!

– Néphagyományok Disznajón [monográfia] (1998); Disznajói Rhédeyek és Fráterek nyomában (2000); Akinek kívül is vert a szíve. Csösz Ferenc emlékezete (2003, első és második kiadás); Megáradt a Maros. Disznajói daloskönyv (2008); Néphagyományok Disz-

najón (2019); Fráter Lóránd, a nótás kapitány (2023). Utóbbi a napokban jön ki a Kreatív Kiadó gondozásában, még én sem láttam. Ezenkívül gyűjteményes kiadványokban is megjelent néhány írásom: Körbe körém, gyermekek (1993); Dolgozz, Macska! (népmese nyomán írta Csösz Irma); Mazsarszka Zsencsiná. Aranypálca. Humoros rövid-próza-gyűjtemény, válogatta Bölöni Domokos (2021).

– Milyen díjat, elismerést kapott?

– Vámszer Géza-díjat 1994-ben, az EMKE-től. A 100 éves trianoni évforduló emlékére 2018. június 10-én kitüntettek a disznajói kultúrotthonban Csépi Éva Andrea, a megyei nőszervezet elnöke kezdeményezésére. 1996–98 között többször nyertem díjat a budapesti Néprajzi Múzeum által meghirdetett országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázaton. Írásbeliség Disznajón című néprajzi dolgozatommal első díjat és pénzjutalmat nyertem, 1991-ben a szentiványi Gyöngykoszorú találkozón a legszebb népviseleti ruhámért Kallós Zoltántól egy lemezt kaptam.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

**2023. május 19-én kelt
181. számú rendelet
a Maros Megyei Tanács nyilvános, soros ülésének összehívásáról**

A Maros Megyei Tanács elnöke,

tekintettel a Maros Megyei Tanács elnöke feladatkörének az átruházására vonatkozó, 2023. május 16-i 180. sz. Maros megyei tanácselnöki rendelet előírásaira, az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 2019/57. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, 188. cikkelyének (2) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontjával, az (5) bekezdés a), a¹) és a²) pontjával, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdése b) pontjának előírásai alapján

elrendeli:

1. **cikkely:** (1) Összehívja 2023. május 25-én 13:00 órára a Maros Megyei Tanács plenumát nyilvános, soros ülésre, a Közigazgatási Palota nagy gyűléstermébe.
- (2) A soros ülés napirendjének tervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben található.
2. **cikkely:** A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a gyűlés élő közvetítésével biztosítják, amelyet az intézmény Facebook-oldalán lehet követni.
3. **cikkely:** Jelen rendeletet közzéteszik a helyi sajtóban és a hatóság weboldalán, elküldik a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusához tartozó igazgatóságoknak, szolgálatoknak és osztályoknak.

**Péter Ferenc
ELNÖK**

**Ellenjegyzí
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ**

A Maros Megyei Tanács elnöke 2023. 05. 19-i 181. sz. rendeletének melléklete

**A Maros Megyei Tanács 2023. május 25-i soros ülésének
NAPIRENDTERVEZETE**

1. Határozattervezet Maros megye 2023. évi általános költségvetésének kiigazításáról;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
2. Határozattervezet a Maros megyei Ipari Park Rt. 2022. 12. 31-i pénzügyi kimutatásainak jóváhagyásáról;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
3. Határozattervezet a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér ÖÜV. 2022. 12. 31-i pénzügyi kimutatásainak jóváhagyásáról;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
4. Határozattervezet a megyei integrált hulladékgazdálkodási rendszer keretében az 5-ös dicsőszentmártoni zónában a kommunális hulladék gyűjtésére, szállítására és a dicsőszentmártoni átrakóállomás működtetésére 2019. 04. 16-án kötött 982. sz. szerződéshez kapcsolódó üzemeltetési díjak kiigazításáról;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
5. Határozattervezet egyes ingó javak Maros megye köztulajdonából a megye magántulajdonába való átutalásáról, a leltári leírás érdekében;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
6. Határozattervezet egyes ingatlanok jogi státusának megállapításáról;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
7. Határozattervezet a Marosvásárhely, 1918. December 1. út 24-26. sz. alatti, a megye köztulajdonához tartozó ingatlan egyes helyiségeinek ingyenes használatba adásának meghosszabbításáról;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
8. Határozattervezet Maros megye beleegyezésének kifejezéséről a Marosvásárhely, Budai Nagy Antal utca 18. szám alatti épület rendeltetésének megváltoztatásába;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
9. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 2023. március 1-jei határozatának 1. és 2. mellékletei módosításáról, amelyek a Maros Megyei Tanács által koordinált 2023. évi gazdasági-szociális tevékenységek programjának jóváhagyására vonatkoznak;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
10. Határozattervezet „A fegyverekkel, lőszerrel és vadászattal kapcsolatos antiszociális cselekmények megelőzése és leküzdése” elnevezésű megyei közérdekű program jóváhagyásáról, valamint Maros megye és a Maros Megyei Rendőrfelügyelőség között együttműködési megállapodás létrehozásáról a program végrehajtása érdekében;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
11. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács kilépésének jóváhagyásáról a Marosvásárhelyi Metropolisz Övezet Egyesületből;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
12. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 2017. 10. 26./161. számú határozatával létrehozott „fogyatékossgal élő felnőttek Maros megyei értékelő bizottsága” összetételének kiegészítéséről;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
13. Határozattervezet egy ideiglenes ügyvezető kinevezéséről a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér ÖÜV. igazgatótanácsába;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
14. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács képviselőinek kinevezéséről a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház irányítóbizottságának betöltendő állásaira szervezett versenyvizsga-bizottságba és a fellebbezéseket elbíráló bizottságba;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
15. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 2022. 12. 22./232. számú határozatának módosításáról, amely egyes intézkedések jóváhagyására vonatkozik „A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér modernizálása az általános közszállítási mesterterv célkitűzéseinek beillesztésével - A felszálló/leszálló kifutópálya meghosszabbítása” elnevezésű beruházás megvalósítására érdekében;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
16. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 2022. 12. 22./233. számú határozatának módosításáról, amely egyes intézkedések jóváhagyására vonatkozik „A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér modernizálása az általános közszállítási mesterterv célkitűzéseinek beillesztésével - terminál bővítése, II. szakasz” elnevezésű beruházás megvalósítása érdekében;
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
17. Határozattervezet az Anghel Saligny program keretében finanszírozott „A 151D jelzésű megyei út rehabilitációja, Nyárádtó - Ákosfalva, Maros megye - I. szakasz” elnevezésű beruházás munkálataira (DALI) vonatkozó dokumentáció jóváhagyásáról, a műszaki-gazdasági dokumentáció jóváhagyásáról, a beruházás általános becslésének jóváhagyásáról, illetve a megvalósítás érdekében a helyi költségvetésből finanszírozott kiadási kategóriákat képviselő összegről;
Indítványozó: Ovidiu Georgescu, a Maros Megyei Tanács alelnöke
18. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Az ELNÖK nevében
Kovács Mihály Levente
ALELNÖK

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Douglas Murray
Háború a nyugat ellen

Stephen King
Minél véresebb

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Stephen King
Minél véresebb

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa. Tel. 0756-400-258.
(19716)

LAKÁS

ELADÓ ház Ákosfalván. Tel. 0743-761-
147. (19676)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sír-
keretet, kriptát, fedlapot stb. és vállal-
juk sírok javítását. Elérhető árak. Tel.
0770-873-809. (19619)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, mesze-
lést, festést, szigetelést, laminált
padló lerakását, bármilyen kisebb ja-
vítást. Tel. 0756-596-889, Orbán
László. (19666-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, teraszokészítés,
tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső
szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés.
Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel.
0753-386-872, Loránd. (19609)

KÉSZÍTÜNK bármilyen típusú
háztetőt, vállalunk kisebb tetőjavítást,
hidroizolációt kartonból vagy
poliészterből, és meszelést.
Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény.
Tel. 0745-680-818, Csaba.
(19668-I)

Múlik az idő, a fájdalom nem
csitul,
szemünkből a könny naponta
kicsordul.

Fájó szívvel emlékezünk május
20-án
ifj. VARGA SÁNDOR ISTVÁNRA,
aki 7 éve 43 éves korában
íthagyott minket.
Emlékét őrzik szülei, lánya,
felesége, testvére családjával,
anyósa, apósa, közeli és távoli
rokonai. (19699)

A PC HOUSE alkalmaz ÉJJELIŐRNEK
aktív, nyugdíjas férfit.
Az önéletrajzokat a Maros utca 17. szám alá
kérjük behozni vagy a jobs@multiplan.ro
e-mail-címre elküldeni. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A MELINDA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT MUNKATÁRSNŐT
keres 45 évtől. Tel. 0747-581-055. (23491-I)

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket, hogy kérte a környezetvédelmi engedély kibocsátását az „Árok és útpadka kiépítése, Ádámos község, Sövényfalva település” elnevezésű projektre, amelyet Maros megyében, a 107-es megyei úton, Ádámos községben, Sövényfalva területén javasol kivitelezésre.

A projektre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám alatti székhelyén hétfőn 9-15, keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén hétfőtől péntekig 8-16 óra között.

Az érdekeltek hozzászólásait, észrevételeiket naponta benyújthatják a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám alatti székhelyén hétfőn 9-15, keddtől péntekig 9-12 óra között.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
közügyintéző

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

ETV ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIO

ÜZENET
SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A Marosvásárhelyi
Transilvania Repülőtér
versenytárgyalást hirdet
vámügyi (comisionar
vamal) tevékenység
folytatására.

A pályázatokat június 8-án 10
óraig lehet benyújtani, az
ajánlatokat
június 8-án 12 órakor bontják
fel. Bővebb felvilágosítás
május 29-én 15 óráig
kérhető.
Részletek a
www.transylvaniaairport.ro
oldalon, telefon: 0265/328-
888, 0749-014-465.

Școala Gimnazială
„Tudor Vladimirescu”
Tudor Vladimirescu
Általános Iskola

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Folytatódik a Tudor Vladimirescu iskola felújítása

Ahogy a város sok más elhanyagolt iskolájában, itt sem voltak megfelelő körülmények a sportolásra, hiszen a betonozott felület sérülésveszélyes. Korábban az udvart nem újították fel, csak rutinszerű javításokat és karbantartást végeztek rajta.

Az udvar korszerűsítése mára befejeződött, teljesen leaszfaltozták, a focipálya pedig gumiszőnyeget kapott. Emellett 14 új interaktív okostáblát helyeztek el az osztálytermekben a 2021-ben és 2022-ben vásárolt nyolc darab mellé.

Továbbra is beruházunk az oktatásba!